

סיפורי ספר

יותר ויותר אנשים משתמשים במחשבים ומפעילים מערכות באופן אוטומטי. כאשר הבקרה נעשית באמצעות המיכשור. וכאן הסכנה: כמו בהרכה תחומים אחרים — אין לשכוח את הצמח עצמו. ואת אווירה טפנופת או פיזיה של ממטיר המספקת לו את המים כאשר סומכים אך ורק על המכונה, ויש תופעות כאלו — המכונה משתלטת על האדם.

21

אהשב' היקץ

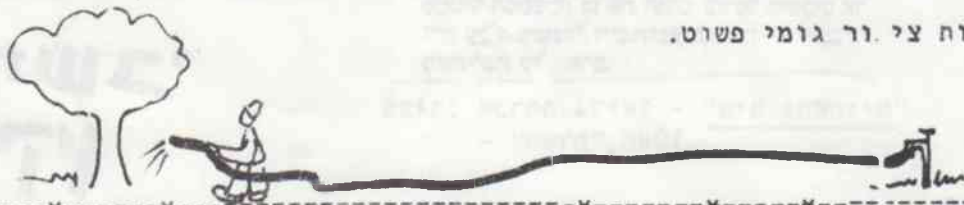
מתוך: אברהם גדיאל - "מים והשקיה" - "השדה", 1986.

שפע נורות מהבהבות בצבעי אדום וירוק קידם את פניו של יהושע גרוס כשנכנס אחרי בנו דני לתוך הבניין הטרומי האפלולי ששימש כחדר בקרה עבור מערכת והשקיה הממוחשבת שהותקנה לא מכבר במטעים. היה זה אחרי מסע שיכנוע ארוך מצד דני - מרכז ומטע החדש, שהתפאר בפניו במשך שבועות רבים באותה מערכת. "אבא, בוא תראה איך עושים חקלאות בימינו, פשוט לא האמין" - כך דני. אך יהושע היה סהפטי ולא התלהב כל כך מעצם הרעיון של ביקור בקודש הקודשים של המטע הממוחשב. את הסיבה לכך אפשר אולי לתלות בעובדה שיהושע בעצמו היה נוטע נמשך 30 שנה, אחד מהגזע הישן והטוב של חקלאים שחשו את הקרקע והכירו כל עץ. הוא - שהיה חשוב לו כל כך המגע האישי עם כל עץ, חשש מפני פגישה עם הטכנולוגיה המפעפעת בכל חלקה טובה, למעשו, המקרה של יהושע גרוס ובניו דני - איש המטעים ועמוס - איש הכותנה, היה הדוגמא הקלאסית של פער הדורות. שמרני וטהור באופיו ובדרך חשיבתו, שמר יהושע חסד נעורים לטוריה ולעבודה הפיזית הקשה בשמש הלוהטת ואילו בניו - אנשי הקבינות הממוזגות והמחשבים. ליד לוח הבקרה ועמוס נורות, כפתורים ומתגים למיניהם נעצר דני ופתח בהסבר מפורט על המערכת: "הנה, כאן בשעון הזה אני רואה את כמות הדשן המוזרמת למערכת והשעון השני מראה לי כמה מים צורכות החלקות העונות". וכך במשך דקות ארוכות הסביר דני לאביו בפרטי פרטים את כל נפלאות המערכת המתוחכמת שנרכשה מחברת האלקטרוניקה הגדולה והמפורסמת "ישראלמרט". כתחילה עוד האזין יהושע לנאמר אך לאחר כמה דקות זיהה דני סימני שילעמום וקוצר-רוח אצל אביו ולכן אמר: "עכשיו אני אקח אותך לסיבוב קצר במטע - כדי שתוכל להתרשם מהתחכום והיעילות של המערכת". אחרי כמה דקות של הליכה בין שורות העצים נעצר לפתע יהושע, ריחרח מסביבו, הסתכל על העצים הצעירים, קימט את מצחו ובבת אחת קפץ ממקומו כשהוא קורא לעבר דני המופתע: "סגור את הדישון, הדשן שורף את העצים!" דני, בטוח בעצמו, ניסה להרגיע את אביו: "אבל אבא, המחשב סוגר את כרז הדישון באופן אוטומטי כשצריך להגמר הדישון". יהושע בכעס: "אני לא יודע מה צריך לעשות המחשב, אבל מה שאני כן יודע זה שהולכת להיות קטסטרופה, אני מרגיש את זה". כטחונו העצמי של דני החל להתערער במקצת כשהחל גם הוא להריח את ריח האמוניאק החריף שהחל לעלות מהקרקע. למרות זאת הוא טען: "המערכת הזאת מאוד אמינה והוכיחה את עצמה עד היום". יהושע לא חיכה לסיום דבריו של דני. הוא ניגש אל דוד הדישון הגדול ובתנועות נמרצות סגר את הכרז המרכזי שהוביל את הדשן למערכת ההשקיה, אחר כך רכן ובחן מקרוב את העצים הצעירים. לבסוף פלט בעצב: "אם יהיה לכם מזל חלק מהעצים יתאוששו מהמכה שחטפו, לדעתך הם קיבלו מנת דשן גדולה בהרבה ממה שהיו צריכים לקבל וזה יגרום להם לצריכות קשות. אפשר כבר לראות סימנים ראשונים לכך. דני התקרב אל העצים הפגועים כשהוא מחלחל: "ערל המחשב אפילו על..."

הפסיק את פעולת המערכת בזמן. גילוי התקלה, באופן מקרי, ע"י יהושע הוא שהציל את העצים מכליה גמורה. הם אמנם ניזוקו קשות אך לבסוף התאוששו ברובם.

לתערוכת "אגריץ" לא נסע יהושע גרוס. כשחזרו בניו ובידיהו תיקים גדושים בפרוספקטים זבעוניים רם מצאו אותו עודד כשקדנות את הגומה מסביב לעץ השזיף שבגינתו. דני ועמוס נכנסו וביחה והחל לעיין בפרוספקטים הרבים שליטו בתערוכה החקלאית. עמוס, איש הפלחה, בעיקר התרכז בקו- וע המתקפל - המילה האחרונה בשטח ההשקיה וכן בקטפת הכותנה החדשה, ואילו דני התעניין במ פרטים הטכניים של המרסס החדשני דמוי טיל בליסטי ובו תא-נהג שנראה כמו תא-טייס. כטיצאו בסוף מהבית היה כבר חושך. בחוץ הם מצאו את יהושע אביהם טרוד בהשקיית עץ השזיף באמצעות ציור גומי פשוט.

אורי גדרון

החלפה יוליאנה

כך נוהגים אנו לקרוא לאישיות רמת המעלה המתכוננת לבקר אצלנו ב-15 באוקטובר. אולם הענקת התואר "מלכה" איננה נכונה. יוליאנה הייתה מלכת הולנד בשנים 1948-79. בתום תקופה זו ויחרה על כס המלוכה לטובת בתה ביאטריס המלכה הנוכחית. יוליאנה, אם כן, היא המלכה-האם. אולם גם תואר זה אינו רצוי לה, כי גם אמה שלה - המלכה וילהלמינה - ויחרה בזמנו על המלוכה ונשאה את התואר המלכה האם. יוליאנה מכקשת להסתפק בתואר נסיכה. וזה מאפיין את תקופת המלוכה שלה: פשטות ועממיות.

לאור זה היא ביקשה שביקורה אצלנו ישא אופן פרטי בהחלט ללא גינונים של טקס, ללא הימנונים, ללא כינויים של "הוד מלכותה" או "הוד מעלתה" וכדומה. פשוט: גברתי. וגם בעלה, הנסיך ברנרד יהיה פשוט "אדוני".

ועתה לפרוט הביקור: הכל נושא אופי של מבצע צבאי מדוקדק: בשעה 15:15 ינחת המסוק על מגרש הכדורגל ויפלוט מתוכו - מלבד הזוג המלכותי - פמליה של כ-20 איש: שני אנשי חצר, שתי גבירות חצר, יופא האישי, אנשי כטחון הולנדים, אנשי שב"כ שלנו, איש השגרירות ההולנדית, איש משרד החוץ שלנו וכו'. על אנשי תקשורת לא הודיעו לנו. אחרי דברי ביכה קצרים ושיר ילדים אחד, הפמליה תסייר במשק. לפי ההוראות יתלווה הזוג המלכותי באיש אחד בלבד. נתבקשנו להראות נקודות "קיבוציות" ועל כן המסלול יהיה כדלקמן: גן שיטה, המקלט החדש, דירה פרטית, וחדר אוכל.

לאחר מכן קבלת פנים במועדון ליוצאי הולנד בלבד (מחוסר מקום אין אפשרות לכל החברים) שם ישמעו האורחים הסברה על מהות הקיבוץ ופרטים אחדים על תולדות קיבוצנו. כל זה "על כוס קפה ועוגה" ועם הגשת אלבום תמונות על שדה-נחמיה בעבר ובהווה.

ובדיוק ב- 17:30: המראה!

נ.ב. בקשת בית המלוכה: לשמור על פרטיות הביקור ולא להזמין אנשים מן החוץ.

מסר: יצחק פימנטל